

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	229
Land:	Rusland
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons. Tsjetsjenia: Utstedelse av innenriks- og utenrikspass – historikk
Udgivet:	29. december 2010
Optaget på baggrundsmaterialet:	12.august 2011

Respons

Tsjetsjenia: Utstedelse av innenriks- og utenrikspass - historikk

Problemstilling/spørsmål:

- I hvilke perioder har det vært mulig å få utstedt innenriks- og utenrikspass i Tsjetsjenia?

Tsjetsjenia er en delrepublikk i Den russiske føderasjon. Dette innebærer at Tsjetsjenia er underlagt de samme lover som gjelder i den russiske føderasjonen, også hva gjelder dokumenter.

Det utstedes i dag innenriks- og utenrikspass i Tsjetsjenia.¹ Det har ikke alltid vært slik. I forbindelse med de tsjetsjenske krigene på 1990- og tidlig 2000-tallet var det perioder da personer bosatt i Tsjetsjenia ikke fikk dokumenter utstedt i delrepublikken. Denne responsen prøver å gi en kort historisk oversikt over dette.

Innenrikspass i Tsjetsjenia

Mellom de to tsjetsjenske krigene, dvs. i perioden 1996 til 1999, var det svært vanskelig å få utstedt innenrikspass i Tsjetsjenia. Russiske myndigheter trakk seg ut av Tsjetsjenia i 1996 etter å ha tapt krigen, hvilket innebar et fravær av russiske myndighetsorganer. I de tilfellene man fikk utstedt innenrikspass i denne perioden var det etter Landinfos kunnskap som følge av betaling av bestikklser, eller at tsjetsjenske myndigheter fikk oversendt blanke passformular fra ingusjetiske myndigheter.

På begynnelsen av 2000-tallet ble en sivil (pro-russisk) administrasjon gradvis bygget opp igjen i landet. Fra begynnelsen av 2001 begynte man å gjenoppta utstedelse av innenrikspass i Tsjetsjenia. Det å kunne søke om et innenrikspass på denne tiden var imidlertid ikke noe garanti for å få et slikt pass utstedt. Det ble rapportert om lang ventetid for passutstedelse, at

¹ For mer informasjon om russiske innenriks- og utenrikspass, se Landinfo (2010, 15. november). *Russland: Innenriks- og utenrikspass*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/1474/1/1474_1.pdf (lastet ned 17. desember 2010).

myndighetene slapp opp for blanke passformular, og krav om bestikkelser for å få utstedt pass.

Utstedelse av innenrikspass til tsjetsjenske flyktninger i andre deler av Russland (internt fordrevne) hadde fra 1999 blitt forbudt i henhold til en intern instruks, angivelig som følge av at man ikke ønsket at det skulle utstedes dokumenter til tsjetsjenske krigere. I juni 2000 begynte man å utstede midlertidige identitetsdokumenter til tsjetsjenske internt fordrevne i Ingusjetia, såkalt *Forma No. 2P* (Форма Но. 2П). Disse ble utstedt som midlertidige dokumenter i tilfeller der innenrikspasset var mistet eller ødelagt (UNHCR 2003).

Utenrikspass i Tsjetsjenia

Det har i perioder vært vanskelig, tilnærmet umulig, å få utstedt utenrikspass for personer bosatt i Tsjetsjenia.

I den såkalte mellomkrigstiden (Ichkeria-perioden) fra 1996 til 1999 da Tsjetsjenia var de facto selvstendig, ble det etter det Landinfo kjenner til ikke utstedt russiske utenrikspass i Tsjetsjenia i særlig grad. Det skal imidlertid ha blitt utstedt egne tsjetsjenske pass i denne perioden. Disse ble først og fremst utstedt til representanter for Ichkeria-republikken (BBC 1997).

I september 1999 ga det russiske innenriksministeriet (MVD) ordre om at det ikke skulle utstedes verken innenriks- eller utenrikspass til personer fra Tsjetsjenia. Denne restriksjonen ble delvis opphevet våren 2000, og etter dette kunne passmyndigheter utenfor Tsjetsjenia utstede utenrikspass til tsjetsjenere på det stedet de var midlertidig bostedsregistrert (UNHCR 2003). Ifølge organisasjonen Memorial kunne det likevel være vanskelig å få utstedt utenrikspass, ettersom passmyndigheter andre steder i Russland måtte sende forespørsel til myndighetene i Tsjetsjenia for å få kontrollert opplysninger, og slike henvendelser ble ofte ikke besvart (Ganushkina 2002).

Ifølge Memorial begynte naboregionene Ingusjetia, Nord-Ossetia og Stavropolskij Kraj i 2002 å utstede utenrikspass for personer som var bostedsregistrert i Tsjetsjenia (Tsjitigov 2005). Forskjellige kilder gir litt ulik informasjon om hvor disse passene ble utstedt. Nyhetsbyrået Lenta.ru skrev i 2005 at fordi utenrikspass ikke ble utstedt i Tsjetsjenia, måtte innbyggerne i Tsjetsjenia få utstedt utenrikspass i naboregionene eller i Moskva (Lenta.ru 2005). Ifølge nyhetsbyrået Strana.ru ble utenrikspass for personer bosatt i Tsjetsjenia utstedt av naboregionene (Tsjitigov 2008).

Ulike kilder som Memorial (Tsjitigov 2005) og BBC (2005) har rapportert at innbyggere i Tsjetsjenia måtte bostedsregistrere seg på det stedet de henvendte seg for å få utstedt utenrikspass. Memorial (Tsjitigov 2005) skriver at utstedelse av utenrikspass til borgere av Tsjetsjenia ble stoppet i Ingusjetia og Nord-Ossetia i 2005, og at Stavropol fikk fullmakt til å utstede utenrikspass for personer bostedsregistrert i Tsjetsjenia. I praksis leverte en person sin søknad til passmyndighetene i Tsjetsjenia, som videresendte dokumentasjonen til Stavropol. Utenrikspasset ble så utstedt i Stavropol (med kode for Stavropol), og sendt til passmyndighetene i Tsjetsjenia for utlevering. Den føderale migrasjonstjenesten (FMS) i Groznyj bekreftet i samtale i juni 2009 at tsjetsjenske borgere i en periode har fått utenrikspass utstedt i Stavropol.

Som i resten av Russland er det to ulike typer pass i omløp i Tsjetsjenia; biometriske og ikke-biometriske. Tsjetsjenia begynte å utstede biometriske utenrikspass i desember 2007. Kode

for utstedelsessted (passmyndighetsnummer) i disse passene er FMS (ФМС) 20001. Dersom det haster å få utstedt et utenrikspass, utstedes disse fremdeles i Stavropol. Man leverer søknad og henter passet i Groznyj. Koden for utstedelsessted i disse passene er FMS 174 (FMS Groznyj, samtale juni 2009).

I henhold til Føderal Lov N 337-FZ av 21. desember 2009 ble gyldighetstid for biometriske pass i Russland endret fra fem år til ti år. Denne endringen trådte i kraft fra og med 1. mars 2010 (Føderal Lov N 337-FZ 2009). Lovendringen trådte også i kraft i Tsjetsjenia fra og med 1. mars 2010 (Ibragimov 2010).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- BBC (2007, 27. november). Chechen leader unveils "unofficial" passports – Russian report. BBC. Tilgjengelig fra <http://news.bbc.co.uk/2/hi/world/monitoring/35078.stm> [lastet ned 14. desember 2010]
- Gannushkina, S. (2002, 3. juli). O polozhenii v Rossii khitelej Tsjetsjni, vynuzjdenno pokinuvsjikh jejo territoriju. [Om livssituasjonen til tsjetsjenere som ble ufrivillig flyttet til Russland]. *Kavkaz-uzel*. Tilgjengelig fra <http://www.kavkaz-uzel.ru/articles/22716#3> [lastet ned 14. desember 2010]
- Ibragimov, M. (2010, 7. mars). B Tsjetsjne natsjalas vydatsja zagranpasportov novogo [I Tsjetsjenia har man begynt å utstede en ny type utenrikspass]. *Kazkaz-uzel*. Tilgjengelig fra <http://www.kavkaz-uzel.ru/articles/166256/> [lastet ned 14. desember 2010]
- Lenta.ru (2005, 13. juli). V Tsjetsjne natsjnut vydavat' zagranpasporta. [Man begynner å utstede utenrikspass i Tsjetsjenia]. *Lenta.ru*. Tilgjengelig fra <http://www.lenta.ru/news/2005/07/13/passport/> [lastet ned 14. desember 2010]
- Tsjitigov, K. (2005, 15. juli). Zagranpasporta khiteljam Tsjetsjni budut po-prezjdemu vydavat'sja za jejo predelami. [Utenrikspass skal igjen utstedes til tsjetsjenere som før]. Moskva: Memorial. Tilgjengelig fra

Respons Tsjetsjenia: Utstedelse av innenriks- og utenrikspass - historikk

<http://www.memo.ru/hr/hotpoints/caucas1/msg/2005/07/m47137.htm> [lastet ned 14. desember 2010]

- Tsjitigov, Khamzat (2008, 24. januar). Tsjetsjentsy stali “vyezdnyimi”. [Tsjetsjenere har blitt til “besøkende”]. *Strana.ru*. Tilgjengelig fra <http://www.strana.ru/doc.html?id=87589/cid=1> [lastet ned 30. november 2009]
- UNHCR (2003, 1. februar). *UNHCR paper on asylum seekers from the Russian Federation in the context of the situation in Chechnya*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ea7bbd34.html> [lastet ned 14. desember 2010]

Muntlige kilder

- FMS, dvs. Den føderale migrasjonstjenesten, i Groznyj. Møte i juni 2009.

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.